

**Magiczny
Kraków**

Krakowska edukacja w dialogu ze światem

2025-10-16

Święto 14 października, sięgając do narodowej historii, przypomina nam, że edukacja to dobro wspólne - społeczne spoiwo i zasób, na którym budujemy teraźniejszość i przyszłość. Edukacja rozumie współczesny świat, jeśli potrafi w nim rozpoznawać szanse i zagrożenia i odpowiednio na nie reagować. Taką szkołę budują krakowscy nauczyciele i nauczycielki przy wsparciu samorządu.

Uczą, inspirują, motywują - kadra z pasją

Nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, specjaliści, instruktorzy, edukatorzy, animatorzy czasu wolnego - zajmując różne stanowiska, wspólnie tworzą kadre, która prowadzi dzieci i młodzież przez kolejne etapy edukacji i jej przełomowe momenty, takie jak choćby egzaminy, wspiera w sukcesach naukowych czy sportowych, pomaga w pokonywaniu trudności.

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej podziękowania wszystkim pracownikom pedagogicznym złożyli prezydent Krakowa Aleksander Miszański i jego zastępczyni Maria Kłaman - „za codzienny trud, zaangażowanie i poświęcenie” w wykonywaniu zawodu, który także „inspiruje uczniów i uczennice, kształtuje ich charaktery oraz przygotowuje do wyzwań przyszłości”. Jak podkreślili we wspólnym liście, to dzięki pracy nauczycieli młodzi ludzie mają szansę odkrywać swoje talenty, doskonalić umiejętności i wiarę we własne możliwości. „Dziękujemy za pasję i serce, które wkładacie w nauczanie, i życzymy, aby nadchodzący czas był pełen pozytywnych doświadczeń i nowych inspiracji” - napisali.

W krakowskich przedszkolach, szkołach i placówkach samorządowych pracuje około 15 tysięcy nauczycielek i nauczycieli. Ponad 56 proc. z nich posiada stopień nauczyciela dyplomowanego, czyli najwyższy z możliwych do uzyskania w ramach awansu zawodowego. Przybywa również nauczycieli mianowanych - w tym roku aż 400 osób złożyło wnioski o podjęcie postępowania egzaminacyjnego - co świadczy o dążeniu do uzyskania stabilizacji w tym zawodzie.

Krakowscy nauczyciele chętnie korzystają z różnych form doskonalenia zawodowego (studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne, szkolenia branżowe, inne formy nadające kwalifikacje), w ramach których najbardziej poszukiwane specjalności (uznane przez miasto za priorytetowe ze względu na istniejące potrzeby) mogą liczyć na najwyższe, bo sięgające aż 95 proc., dofinansowanie przyznawane z budżetu miasta. Średnio w ciągu roku o środki na doskonalenie zawodowe występuje około 500 nauczycieli. Wielu z nich dzięki temu posiada kwalifikacje do nauczania więcej niż jednego przedmiotu lub prowadzenia zajęć w więcej niż jednej specjalności.

Nauczyciele krakowskich szkół nie tylko na lekcjach przekazują uczennicom i uczniom wiedzę i umiejętności. Chętnie włączają się w innowacyjne inicjatywy, wychodzące poza obowiązkowe programy nauczania. Prowadzą dziesiątki projektów i programów, współpracując z wieloma instytucjami zewnętrznymi, aby dać dzieciom i młodzieży możliwość wzbogacenia szkolnego doświadczenia, rozwijania pasji, zachęcać do aktywności, w tym do korzystania z miejskiej oferty (kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej), do działalności społecznej i charytatywnej.

W tym roku w gronie wyróżnionych za osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej (kandydatów rekomenduje komisja złożona z przedstawicieli Wydziału Edukacji i Projektów Edukacyjnych UMK oraz związków zawodowych działających w oświacie) znalazły się 362 osoby pracujące w różnych typach przedszkoli, szkół i placówek – w tym 94 osoby pełniące funkcję kierowniczą (dyrektorzy, wicedyrektorzy, kierownicy) oraz 268 osób piastujących stanowiska nauczycielskie. Nagrody, jak co roku, wręczane są podczas uroczystej gali, która odbywa się w sali obrad RMK z okazji obchodów Dnia Edukacji Narodowej z udziałem najwyższych władz miasta.

Krakowska edukacja w awangardzie

Na początku października ukazała się czwarta edycja rankingu Indeks Zdrowych Miast, który sprawdza, jak miasta na prawach powiatu radzą sobie w ośmiu obszarach mających kluczowy wpływ na jakość życia mieszkańców – zdrowie, ludność, usługi komunalne i społeczne, edukacja, mieszkalność, środowisko, infrastruktura, przestrzeń.

Metodologia rankingu opiera się na szczegółowych wskaźnikach, które pozwalają zmierzyć efekty osiągane przez poszczególne samorządy w obrębie każdej z tych dziedzin. Jakość edukacji oceniana jest przez pryzmat sześciu wskaźników, a są to: wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego i matematyki, wyniki egzaminu maturalnego z języka polskiego i matematyki, dostęp dzieci w wieku 3–5 lat do edukacji przedszkolnej oraz odsetek dzieci, na które przysługuje zasiłek rodzinny. Świadczą one o efektywności kształcenia w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, o upowszechnieniu edukacji przedszkolnej oraz o tym, jak często wpływ na sytuację edukacyjną dzieci ma niższy status materialny rodziny. Trzeci rok z rzędu Kraków odnotowuje najwyższe rezultaty w obszarze Edukacja, wyprzedzając m.in. Warszawę, Wrocław, Sopot, Rzeszów, Lublin, Opole, Katowice i Gdańsk.

– Wyniki, które krakowscy uczniowie i uczennice osiągają na egzaminach zewnętrznych, są imponujące. Średnie w Krakowie, w zależności od przedmiotu i egzaminu, o kilka lub nawet kilkanaście procent przewyższają przeciętne wyniki w skali kraju czy województwa. Warto także dodać, że krakowskie szkoły bardzo dobrze przygotowują dzieci i młodzież do olimpiad, turniejów i konkursów, o czym świadczy liczba Laurów Olimpijskich przyznawanych za tytuł laureata, co roku otrzymuje je około 200–300 najmłodszych krakowianek i krakowian. Te sukcesy to efekt wytężonej pracy uczniów i uczennic, oraz zasługa nauczycieli i nauczycielek, którzy potrafią odpowiednio wspierać pasje młodych ludzi i dostarczać im motywacji – podkreśla zastępczyni prezydenta Krakowa Maria Kłaman. – To dzięki ich zaangażowaniu i otwartości krakowska edukacja w innowacyjny sposób podchodzi do wielu tematów, jakie dziś stawia przed nami zmieniający się szybko świat – zaznacza.

Wielokulturowość, dynamiczne zmiany na rynku pracy, rozwój nowych technologii, profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom, wzmacnianie poczucia sprawczości i kondycji psychicznej młodych ludzi – jakość edukacji mierzy się także tym, na ile potrafi ona diagnozować potrzeby i projektować odpowiednie dla nich rozwiązania.

– Jako samorząd staramy się dostrzegać te obszary, w których warto tworzyć jeszcze silniejsze powiązanie między edukacją szkolną a tym, co dzieje się wokół nas, jak zmienia się świat, a wraz z

**Magiczny
Kraków**

nim nasze potrzeby. Łączenie różnych elementów daje lepsze efekty, sprawia, że edukacja staje się bardziej praktyczna. Przykładowo, od wielu lat stawiamy na rozwój asystentury wielokulturowej w szkołach i stworzyliśmy model doceniany w skali kraju, ale teraz chcemy, by te doświadczenia wzmocniły obszar doradztwa zawodowego, ponieważ różnice kulturowe mają wpływ także na rynki pracy i ogólnie podejście do aktywności zawodowej. Dzięki szkoleniom pod nazwą „[**Kierunki Przyszłości**](#)” asystenci wielokulturowi zyskają wiedzę i umiejętności, które pozwolą im skutecznie wspierać uczniów z doświadczeniem migracji w orientacji zawodowej i integracji na rynku pracy – wymienia Maria Kłaman.

Zarówno ten, jak i wiele innych projektów i programów realizują lub wspierają doświadczone krakowskie samorządowe poradnie psychologiczno-pedagogiczne. – Zatrudnieni w nich specjaliści wraz z nauczycielami szkół zaangażowani są w wiele miejskich inicjatyw, takich jak projekt #Ogarniam życie, [**pilotaż innowacyjnego narzędzia Scholario**](#) czy konkurs „[**Inżynierki pilnie poszukiwane**](#)”. Jako samorząd współpracujemy także z organizacjami pozarządowymi, m.in. w obszarze przeciwdziałania przemocy rówieśniczej. Tematem, którym chcemy się zająć w najbliższej przyszłości, jest sztuczna inteligencja i jej mądre wykorzystanie w edukacji – zapowiada Maria Kłaman.

Liczne działania projektowe – by z większych wymienić jeszcze [**Szkolny Budżet Obywatelski**](#) (doceniony także poza krajem) czy Program Wspierania Samorządów Uczniowskich SUW-a-ak, a także powstające w naszym mieście dwa Branżowe Centra Umiejętności o zasięgu regionalnym i krajowym (renowacja elementów architektury i fryzjerstwo) – składają się na dynamiczny krajobraz krakowskiej edukacji, czerpiącej z działań międzysektorowych i interdyscyplinarnych.